

Щоденний звіт № 186/2020

від 6 серпня 2020 року¹

Короткий виклад

- У період з 00:01 27 липня до кінця звітнього періоду СММ зафіксувала сукупно 251 порушення режиму припинення вогню.
- Вперше, відколи Місія розпочала систематичний збір даних, не було зафіксовано жодного порушення режиму припинення вогню в Донецькій і Луганській областях.
- У вечірні години безпілотний літальний апарат (БПЛА) СММ дальнього радіуса дії зафіксував 3 вантажівки та мікроавтобус, що їхали ґрунтовою дорогою в невідконтрольному урядові районі Донецької області неподалік від кордону з Російською Федерацією, де відсутні пункти пропуску через кордон.
- Місія продовжувала здійснювати моніторинг на ділянках розведення сил і засобів в районах Станиці Луганської, Золотого та Петрівського. БПЛА СММ дальнього радіуса дії виявив присутність людей на ділянках розведення в районах Золотого й Петрівського у вечірній та нічний час.
- Місія сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення ремонтних робіт, технічного обслуговування та забезпечення функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури.
- Команди СММ відвідали 4 пункти пропуску на кордоні в невідконтрольних урядові районах Донецької та Луганської областей.
- СММ продовжувала спостерігати за ситуацією, в якій перебуває цивільне населення на тлі спалаху COVID-19, зокрема на контрольному пункті в'їзду-виїзду в Луганській області.
- Патрулі Місії і далі стикалися з обмеженнями свободи пересування, зокрема поблизу Корсуня і Кремінця, а також у пункті пропуску на кордоні біля невідконтрольного урядові Извариного*.

¹ На основі інформації, що надійшла від моніторингових команд станом на 19:30 5 серпня 2020 року (за східноєвропейським літнім часом).

Порушення режиму припинення вогню²³

Вперше, відколи Місія розпочала систематичний збір даних, не було зафіксовано жодного порушення режиму припинення вогню у Донецькій і Луганській областях⁴. Протягом попереднього звітного періоду СММ зафіксувала 3 порушення режиму припинення вогню в Донецькій області та 2 таких порушення в Луганській області.

Після того, як на засіданні Тристоронньої контактної групи (ТКГ) 22 липня було досягнуто домовленості про додаткові заходи з посилення режиму припинення вогню, у період із 00:01 27 липня до кінця звітного періоду СММ зафіксувала сукупно 251 порушення режиму припинення вогню в Донецькій та Луганській областях (зокрема 45 вибухів, 2 невизначені боєприпаси, 3 освітлювальні ракети, а також 201 чергу й постріл зі стрілецької зброї).

Ділянки розведення в районах Станиці Луганської, Золотого та Петрівського⁵

На ділянці розведення в районі н. п. Станиця Луганська (підконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Луганська) команда СММ бачила 3 членів збройних формувань (з нарукавними пов'язками із написом «СЦКК») між новим прольотом мосту біля Станиці Луганської (15 км на північний схід від Луганська) і блокпостом збройних формувань південніше мосту.

Увечері 4 серпня в межах ділянки розведення в районі н. п. Золоте (підконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська) безпілотний літальний апарат (БПЛА) СММ дальнього радіуса дії виявив 2 осіб поблизу колишніх позицій Збройних сил України, неподалік від північно-східного кута ділянки. Також у межах ділянки розведення цей БПЛА зафіксував 2 осіб поблизу колишніх позицій збройних формувань біля східного краю ділянки та приблизно за 1,4 км на північ від її південно-східного кута.

5 серпня поблизу блокпосту збройних формувань на південь від ділянки розведення команда СММ бачила 5 членів збройних формувань (із нарукавними пов'язками із написом «СЦКК»), четверо з яких зайшли приблизно на 350 м на північ углиб ділянки розведення, а згодом повернулися назад.

У ніч із 4 на 5 серпня в межах ділянки розведення в районі н. п. Петрівське (непідконтрольний урядові, 41 км на південь від Донецька) БПЛА СММ дальнього радіуса дії виявив 1 особу поблизу колишніх позицій Збройних сил України, на стежці орієнтовно за 150 м на північ від південного краю ділянки розведення та приблизно за 1,5 км на схід від її західного краю.

5 серпня, здійснюючи моніторинг у двох місцях поблизу ділянки розведення в районі Петрівського, команда Місії відзначила там спокійну ситуацію.

² Протягом звітного періоду Місія не зафіксувала порушень режиму припинення вогню, тому у звіті немає діаграми щодо тенденцій порушень режиму припинення вогню та відповідної мапи.

³ Протягом звітного періоду камери СММ у Петрівському та поблизу Широкиного не функціонували.

⁴ СММ здійснює систематичний збір даних із 1 березня 2015 року. Інформація про попередні порушення режиму припинення вогню відображена у щоденних звітах, опублікованих до цієї дати.

⁵ Розведення передбачено Рамковим рішенням Тристоронньої контактної групи про розведення сил і засобів від 21 вересня 2016 року.

Відведення озброєння

СММ продовжувала здійснювати моніторинг відведення озброєння, передбаченого Меморандумом, а також Комплексом заходів і Доповненням до нього.

Місія зафіксувала 4 одиниці озброєння, розміщені з порушенням ліній відведення у непідконтрольному урядові районі Луганської області, та 11 одиниць озброєння за лініями відведення, проте поза межами виділених місць зберігання озброєння на полігоні у непідконтрольному урядові районі Донецької області (для отримання детальнішої інформації див. таблиці нижче).

Місця зберігання озброєння

Постійне місце зберігання озброєння у підконтрольному урядові районі Луганської області

5 серпня

Місія відзначила, що там знову бракує 4 мінометів (2Б11 «Сани», 120 мм).

Озброєння, яке СММ не змогла верифікувати як відведене⁶

Три місця розміщення відведеного важкого озброєння в підконтрольних урядові районах Луганської області

5 серпня

Спостерігачі відзначили, що 5 самохідних артилерійських гармат (2С9 «Нона», 120 мм) були на місці, тимчасом знову бракувало 3 реактивних систем залпового вогню (БМ-21 «Град», 122 мм). Також вперше були відсутні 3 самохідні гаубиці (2С3 «Акація», 152 мм), 1 зенітний ракетний комплекс (9К35 «Стріла-10») та 7 танків (Т-80).

Ознаки військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁷

3 серпня поблизу лісосмуги приблизно за 3,5 км на північний схід від н. п. Новоселівка (підконтрольний урядові; 31 км на північ від Донецька) БПЛА СММ середнього радіуса дії вперше зафіксував заглиблення квадратної форми (близько 4 кв. м), оцінене як продовження існуючої траншеї (не видно на зображеннях від 24 червня 2020 року).

Місія зафіксувала бойові броньовані машини в зоні безпеки з обох боків лінії зіткнення у Донецькій та Луганській областях, зокрема в житлових районах та поблизу них (для отримання більш детальної інформації див. таблицю нижче).

Протитанкові міни поблизу Широкої Балки та Докучаєвська

3 серпня БПЛА СММ середнього радіуса дії виявив щонайменше 400 протитанкових мін у полі приблизно за 2 км на південь від н. п. Широка Балка (непідконтрольний

⁶ Місія відвідала місце, де раніше було розміщене озброєння, яке вона не змогла верифікувати як відведене, оскільки умови його зберігання не відповідали критеріям, вказаним у повідомленні від 16 жовтня 2015 року щодо ефективного моніторингу та верифікації відведення важкого озброєння, яке СММ адресувала підписантам Комплексу заходів. За спостереженнями Місії, одне таке місце і далі не використовується.

⁷ Зазначена в цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

урядові, 34 км на північний схід від Донецька). За оцінкою, міни належать збройним формуванням (для ознайомлення з результатами попередніх спостережень у цьому районі див. [Щоденний звіт СММ від 10 червня 2020 року](#)).

4 серпня міні-БПЛА СММ [знову](#) зафіксував 20 протитанкових мін (за оцінкою, належать збройним формуванням) поперек дороги приблизно за 4 км на південний захід від н. п. Докучаєвськ (непідконтрольний урядові, 30 км на південний захід від Донецька).

Зусилля Місії зі сприяння проведенню ремонтних робіт і технічного обслуговування на життєво важливих об'єктах цивільної інфраструктури та забезпечення їхнього функціонування

СММ і далі сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення підготовки до будівельних робіт південніше ділянки розведення в районі Золотого (див. вище), а також біля н. п. Весела Гора (непідконтрольний урядові, 16 км на північ від Луганська), південніше мосту в н. п. Щастя (підконтрольний урядові, 20 км на північ від Луганська).

Місія також сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення видалення рослинності, здійснення огляду й технічного обслуговування залізничних колій біля підконтрольного урядові н. п. Вільхове (22 км на північний схід від Луганська) і підконтрольного урядові н. п. Оріхове (57 км на північний захід від Луганська); огляду, ремонту і технічного обслуговування ліній електропередачі в н. п. Золоте-5 (Михайлівка; непідконтрольний урядові, 58 км на північний захід від Луганська) і біля н. п. Сміле (непідконтрольний урядові, 31 км на північний захід від Луганська); ремонту газопроводу між підконтрольними урядові н. п. Залізне (кол. Артемове; 42 км на північний схід від Донецька) і н. п. Неліпівка (40 км на північний схід від Донецька); ремонту водогонів у районах непідконтрольних урядові н. п. Гольмівський (49 км на північний схід від Донецька), н. п. Горлівка (39 км на північний схід від Донецька), а також н. п. Торецьк (кол. Дзержинськ; підконтрольний урядові, 43 км на північ від Донецька); а також проведення робіт із розмінування поблизу підконтрольних урядові н. п. Оріхове (57 км на північний захід від Луганська) і н. п. Гірське (63 км на захід від Луганська) та в непідконтрольному урядові н. п. Красний Яр (12 км на північний схід від Луганська).

Місія і далі сприяла забезпеченню функціонування Донецької фільтрувальної станції (15 км на північ від Донецька) і здійснювала моніторинг безпекової ситуації довкола насосної станції біля н. п. Василівка (непідконтрольний урядові, 20 км на північ від Донецька).

Прикордонні райони, які не контролюються урядом

4 серпня о 22:07 БПЛА СММ дальнього радіуса дії виявив 3 вантажівки військового типу й 1 мікроавтобус, що стояли на ґрунтовій дорозі приблизно за 3,5 км на північний схід від н. п. Манич (76 км на схід від Донецька) й орієнтовно за 200 м на захід від кордону, у районі, де немає пунктів пропуску через кордон. О 22:12 і 22:18 відповідно мікроавтобус та одна із зазначених вантажівок тією ж дорогою поїхали в південно-західному напрямку від кордону. Також о 22:18 дві інші вантажівки тією ж

дорогою вирушили в північно-східному напрямку й о 22:36 дісталися кордону (для ознайомлення з результатами попередніх спостережень поблизу кордону з Російською Федерацією див. [Щоденний звіт СММ від 6 червня 2020 року](#) і [Щоденний звіт СММ від 10 червня 2020 року](#)).

5 серпня, перебуваючи в пункті пропуску на кордоні біля н. п. Успенка (73 км на південний схід від Донецька) упродовж приблизно 1 години, спостерігачі бачили, що в Україну заїхали 16 автомобілів (зокрема 7 з табличками «ДНР»), 1 вантажівка й 1 мікроавтобус (з табличками «ДНР»), 1 автобус із пасажирами (чоловіками та жінками різного віку), а також зайшли 28 пішоходів (чоловіки та жінки різного віку і двоє дітей). Тимчасом з України виїхали 11 автомобілів (6 з табличками «ДНР»), 1 мікроавтобус (з табличками «ДНР»), 2 вантажівки (з табличками «ДНР»), 2 автобуси (з табличками «ДНР») з пасажирами (чоловіками та жінками різного віку), а також вийшли 10 пішоходів (чоловіки та жінки різного віку).

У пішохідному пункті пропуску на кордоні поблизу н. п. Улянівське (61 км на південний схід від Донецька) спостерігачі зауважили, що там нікого немає і пункт пропуску на кордоні, за оцінкою, був закритий.

Здійснюючи спостереження в пункті пропуску на кордоні біля н. п. Изварине (52 км на південний схід від Луганська) протягом орієнтовно 35 хвилин, члени патруля Місії бачили, що в Україну заїхали 1 автомобіль і 1 вантажівка (з табличками «ЛНР»), а також зайшли 18 пішоходів (чоловіків і жінок різного віку). Спостерігачі також бачили 52 автомобілі (у тому числі 25 з табличками «ЛНР»), 1 тентовану вантажівку, 1 автобус і 50 пішоходів (чоловіків і жінок різного віку) у черзі на виїзд/вихід з України*.

Перебуваючи в пункті пропуску на кордоні поблизу н. п. Верхньогарасимівка (57 км на південний схід від Луганська), спостерігачі зауважили, що персоналу там не було.

Заходи з протидії спалаху COVID-19 на контрольних пунктах в'їзду-виїзду і відповідних блокпостах

У Луганській області команда СММ зауважила, що КПВВ у Станиці Луганській та відповідний блокпост збройних формувань на південь від мосту поблизу Станиці Луганської функціонували.

Перебуваючи на КПВВ приблизно о 09:00 і 15:10, спостерігачі бачили сукупно близько 250 пішоходів (чоловіків і жінок різного віку) у черзі в напрямку підконтрольних урядові районів, натомість приблизно 160 пішоходів (чоловіків і жінок різного віку) стояли у черзі в протилежному напрямку. Спостерігачі бачили, що гольф-кар перевозив людей між КПВВ і новою секцією мосту біля Станиці Луганської.

Поблизу КПВВ спостерігачі спілкувалися з трьома особами (чоловіком, жінкою і дитиною 14 років), які розповіли, що ночували на ділянці розведення і намагаються отримати документи для свого сина, після того як на блокпості збройних формувань їм відмовили у проході до непідконтрольних урядові районів.

Перебуваючи на блокпості збройних формувань приблизно об 11:40 і 13:30, команда Місії бачила 35 пішоходів (чоловіків і жінок різного віку) у черзі в напрямку

підконтрольних урядові районів і 35 пішоходів (чоловіків і жінок різного віку) у черзі в протилежному напрямку.

Місія продовжувала стежити за ситуацією в Херсоні, Одесі, Львові, Івано-Франківську, Харкові, Дніпрі, Чернівцях і Києві.

***Обмеження свободи пересування та інші перешкоди у виконанні мандата СММ**

Робота з моніторингу та свобода пересування СММ обмежені загрозами у сфері безпеки, включаючи ризики, пов'язані з наявністю мін і невибухлих боєприпасів, а також іншими перешкодами, які щодня змінюються. Мандат СММ передбачає вільний і безпечний доступ по всій Україні. Усі підписанти Комплексу заходів погодилися з необхідністю вільного та безпечного доступу, а також із тим, що обмеження свободи пересування СММ є порушенням і що на такі порушення необхідно швидко реагувати. Вони також дійшли згоди, що Спільний центр із контролю та координації (СЦКК) повинен сприяти такому реагуванню та здійснювати загальну координацію робіт з розмінування. Однак збройні формування в окремих районах Донецької та Луганської областей часто відмовляють СММ у доступі до районів, прилеглих до непідконтрольних урядові ділянок кордону України (наприклад, див. нижче). Діяльність СММ у Донецькій та Луганській областях, як і раніше, залишалася обмеженою після того, як [23 квітня 2017 року поблизу Пришиба стався інцидент, який призвів до загибелі людини](#). Унаслідок цього спроможність Місії вести спостереження залишалася обмеженою.

Регулярні обмеження на ділянках розведення сил і засобів та через міни/невибухлі боєприпаси:

- Не здійснивши суцільного розмінування, вилучення невибухлих боєприпасів та інших перешкод, сторони і далі відмовляли СММ у необмеженому доступі, а також у можливості пересуватися окремими дорогами, які раніше були визначені як важливі для здійснення Місією ефективного моніторингу та для пересування цивільних осіб.

Заборона доступу:

- Біля н. п. Корсунь (непідконтрольний урядові, 31 км на північний схід від Донецька) член збройних формувань відмовив патрулю СММ у проїзді, посилаючись на проведення навчань у цьому районі.
- Після приблизно 5 хвилин спостереження у пункті пропуску на кордоні поблизу н. п. Ізварине (непідконтрольний урядові, 52 км на південний схід від Луганська) член збройних формувань попросив патруль Місії залишити цей район.

Доступ за умови:

- У двох випадках на блокпості на південний схід від н. п. Кремінець (непідконтрольний урядові, 16 км на південний захід від Донецька) члени збройних формувань дозволили спостерігачам проїхати лише після огляду вмісту причепу їхнього автомобіля.

Таблиця озброєння

Озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення

Дата	Кількість одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
непідконтрольні урядові райони				
04.08.2020	4	самохідна гаубиця (2С1 «Гвоздика», 122 мм)	на об'єкті у н. п. Комісарівка (60 км на захід від Луганська)	БПЛА дальнього радіуса дії

Озброєння, розміщене за лініями відведення, однак за межами виділених місць зберігання озброєння

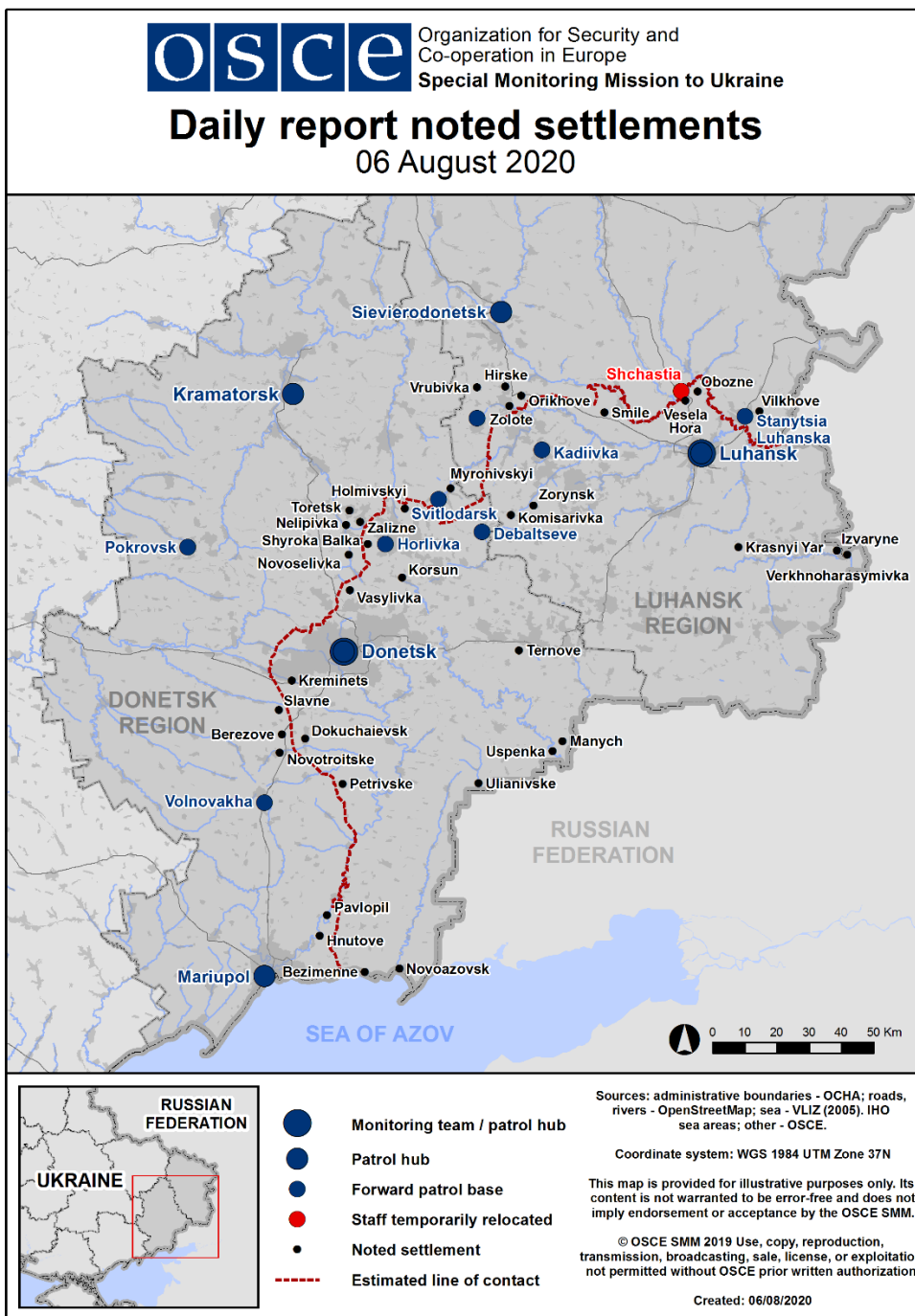
Дата	Кількість одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
непідконтрольні урядові райони				
05.08.2020	5	танк (Т-72)	на полігоні біля н. п. Тернове (57 км на схід від Донецька)	патруль
	6	міномети (невстановленого типу, 120 мм — 5 од. і 82 мм — 1 од.)		

Таблиця військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁸

Дата	К-ть	Тип	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні урядові райони				
03.08.2020	1	вірогідно бойова броньована машина	біля н. п. Миронівський (62 км на північний схід від Донецька)	міні-БПЛА
04.08.2020	1	бронетранспортер (БТР-80)	біля н. п. Славне (26 км на південний захід від Донецька)	БПЛА дальнього радіуса дії
	2	бронетранспортер (МТ-ЛБ)	у житловому районі на західній околиці н. п. Попасна (69 км на захід від Луганська)	
	1	вірогідно бойова машина піхоти (БМП-2)	біля н. п. Врубівка (72 км на захід від Луганська)	міні-БПЛА
	2	бронетранспортер (МТ-ЛБ)	у житловому районі н. п. Новотроїцьке (36 км на південний захід від Донецька) та поблизу нього	
	1	зенітна установка (ЗУ-23, 23 мм)	у житловому районі н. п. Новотроїцьке (36 км на південний захід від Донецька)	
05.08.2020	1	бронетранспортер (МТ-ЛБ)	поблизу житлового району в н. п. Павлопіль (84 км на південь від Донецька)	патруль
непідконтрольні урядові райони				
03.08.2020	1	вірогідно бойова броньована машина	біля н. п. Обозне (18 км на північ від Луганська)	міні-БПЛА
04.08.2020	1	бронетранспортер (МТ-ЛБ)	поблизу житлового району на західній околиці н. п. Новоазовськ (102 км на південь від Донецька)	БПЛА дальнього радіуса дії
	1	броньована розвідувально-дозорна машина (БРДМ-2)	поблизу житлового району на північній околиці н. п. Безіменне (100 км на південь від Донецька)	
	2	бронетранспортер (МТ-ЛБ)		
	2	бронетранспортер (МТ-ЛБ)	поблизу житлового району на східній околиці н. п. Зоринськ (54 км на південний захід від Луганська)	міні-БПЛА

⁸ Зазначена в цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Мапа Донецької та Луганської областей⁹

⁹ За рішенням Постійної ради №1117 від 21 березня 2014 року, СММ базується в десяти містах на всій території України (Херсон, Одеса, Львів, Івано-Франківськ, Харків, Донецьк, Дніпро, Чернівці, Луганськ і Київ). Ця мапа східної України призначена для ілюстративних цілей. На ній вказані населені пункти, згадані у звіті, а також ті, де є офіси СММ (моніторингові команди, патрульні центри і передові патрульні бази) у Донецькій і Луганській областях. (Червоним кольором виділена передова патрульна база, з якої співробітники СММ були тимчасово передислоковані згідно з рекомендаціями експертів із безпеки з деяких держав-учасниць ОБСЄ та з урахуванням вимог СММ щодо безпеки. СММ користується цими приміщеннями та здійснює патрулювання в цьому населеному пункті в денний час).